

## నెలవంక దర్శనం

**23వ అంశం:** రమజాన్ నెలవంకను చూసి ఉపవాసప్రతం ప్రారంభించాలి.

**24వ అంశం:** ఒకవేళ షాబాన్ నెల 29వ తేదీన ఆకాశం మేఘావృతమై ఉండి నెలవంక కనిపించకపోతే షాబాన్ మాసపు 30 రోజులు పూర్తి చేసుకోవాలి. అలాగే రమజాన్ మాసపు 29వ తేదీన ఆకాశం మేఘావృతమై ఉంటే రమజాన్ మాసపు 30 రోజులూ పూర్తి చేసుకోవాలి.

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "لَا تَصُومُوا حَتَّى تَرَوْا الْهِلَالَ وَلَا تَفْطِرُوا حَتَّى تَرَوْهُ فَإِنَّ غَمَّ عَلَيْكُمْ فَأَقْدُرُوا لَهُ" متفق عليه

హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ఉపదేశించారు : నెలవంకను చూడనంత వరకూ ఉపవాసాలు ప్రారంభించకండి. అలాగే (షవ్వాలి) నెలవంకను చూడనంత వరకూ ఉపవాసాలు ముగించకండి. ఒకవేళ ఆకాశం మేఘావృతమై ఉంటే ఆ నెల ముప్పై రోజులుగా లెక్కించుకోండి. (బుఖారీ-ముస్లిం)

**25వ అంశం:** ఒక ముస్లిం వ్యక్తి సాక్ష్యంతో ఉపవాసాలు ప్రారంభించవచ్చు.

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: تَرَأَى النَّاسُ الْهِلَالَ فَأَخْبَرْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنِّي رَأَيْتُهُ فَصَامَ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ. رواه ابوداؤد (صح)

హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం: ప్రజలు నెలవంకను చూశారు. నేను దైవప్రవక్త (సల్లం)తో "నేను కూడా నెలవంకను చూశాను"ని చెప్పాను. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) స్వయంగా ఉపవాసం ఉండటమే గాక ప్రజల్ని కూడా ఉపవాసం పాటించమని ఆదేశించారు. (అబూదావూద్-సహీహ్)<sup>1</sup>

**26వ అంశం:** రమజాన్ మాసపు ఒకటో తేదీన చంద్రుడు చిన్నగా లేక పెద్దగా కనిపించినంత మాత్రాన సందేహంలో పడిపోరాదు.

عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَرَجْنَا لِلْمُحَرَّةِ فَلَمَّا نَزَلْنَا بِبَطْنِ نَخْلَةَ تَرَاءَيْنَا الْهِلَالَ، فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثٍ، وَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ لَيْلَتَيْنِ، قَالَ: فَلَقِينَا ابْنَ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فَقُلْنَا: إِنَّا رَأَيْنَا الْهِلَالَ، فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثٍ، وَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ هُوَ ابْنُ لَيْلَتَيْنِ، فَقَالَ: أَيُّ لَيْلَةٍ رَأَيْتُمُوهُ؟ قَالَ قُلْنَا: لَيْلَةٌ كَذَا وَكَذَا، فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ مَدَّهُ لِلرُّؤْيَةِ فَهُوَ لَيْلَةٌ رَأَيْتُمُوهُ. رواه مسلم

1) అల్లాలు వల్ మర్దాన్, మొదటి సంపుటి 653వ హదీసు

2) అల్బానీ గారి సహీహ్ సునన అబూదావూద్ రెండో సంపుటి 2052వ హదీసు

హజ్రత్ అబుల్ బుఖ్తరీ (రజి) కథనం : మేముకసారి ఉమా చేసే ఉద్దేశ్యంతో (మదీనా నుండి బయలుదేరాం. మేము నఖ్లా ప్రాంతానికి చేరుకున్నప్పుడు మా అందరికీ నెలవంక దర్శనమిచ్చింది. దాన్ని చూసి కొంతమంది “ఇది మూడో రోజు నెలవంక లాగుంది (అందుకే పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది)” అని అన్నారు. మరి కొంతమంది “కాదు, రెండో రాత్రి నెలవంక లాగుంది” అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఆ తర్వాత మేము ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)ని కలుసుకున్నప్పుడు (ఈ విషయం ఆయన ముందుంచాం.). “మేము నెలవంకను చూశాం. మాలో కొందరు అది మూడోజుల చంద్రుడు అనీ, మరికొందరు రెండోజుల చంద్రుడు అని అభిప్రాయపడుతున్నారు. (దీని గురించి మీకేమయినా తెలిస్తే చెప్పండి)” అని ఆయన్ని అడిగాం. అందుకాయన మమ్మల్ని “మీరు ఏ రోజు రాత్రి చంద్రుణ్ణి చూశారు?” అని ప్రశ్నించారు. మేము ఫలానా రాత్రి చూశామని చెప్పాం. అప్పుడాయన దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారని చెప్పారు : దేవుడు దాన్ని (అంటే నెలవంకను) మీకు కనపడటం కోసం పెద్దగా చేస్తాడు. కనుక మీరు ఏ రాత్రిన నెలవంకను చూశారో, అది ఆ రాత్రి నెలవంకే. (అందులో సందేహించాల్సిన విషయమేమీ లేదు). (ముస్లిం)

**27వ అంశం :** కొత్త నెలవంకను చూసినప్పుడు ఈ దుఆ పఠించటం సంప్రదాయం

عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدٍ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا رَأَى الْإِهْلَالَ قَالَ: "اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ". رواه الترمذی (ع)

హజ్రత్ తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ (రజి)కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) నెలవంకను చూసినప్పుడు ఈ విధంగా ప్రార్థించేవారు :

“అల్లాహుమ్మ అహిల్లహా అలైనా బిల్ యుమ్మిని వల్ ఈమాని వస్సులామతి వల్ ఇస్లామి రబ్బీ వ రబ్బుకల్లాహ్”

దేవా! ఈ నెలవంకను మా కొరకు సుఖశాంతుల్ని, విశ్వాసాన్ని తెచ్చేదిగా చెయ్యి. (ఓ చంద్రరేఖా!) నాకూ నీకూ ప్రభువు - అల్లాహ్‌యే”. (తిర్మిజీ-సహీహ్)<sup>1</sup>

**28వ అంశం :**

నెలవంకను చూసి ఉపవాసం ప్రారంభించటంలో, అలాగే నెలవంకను చూసి ఉపవాసాలు ముగించటంలో చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలను, పొరుగు దేశాలను అనుసరించాలి.

1) అల్బానీ గారి సహీహ్ ముస్లిం సంక్షిప్తం 577వ హదీసు

2) అల్బానీ గారి సహీహ్ సుననె తిర్మిజీ, మూడో సంపుటి 2745వ హదీసు.

**29వ అంశం :** రమజాన్ మాసంలో ఒక దేశం నుండి మరొక దేశానికి ప్రయాణం చేయవలసి వచ్చినప్పుడు దేశాంతరంలో ప్రయాణీకుని ఉపవాసాల సంఖ్య రమజాన్ మాసపు ఉపవాసాల సంఖ్య కంటే మించి పోతున్నట్లయితే అదనపు ఉపవాసాలను వదలి వేయాలి లేదా నఫిల్ ఉపవాసాల సంకల్పంతో పాటించాలి. ఒకవేళ ఉపవాసాల సంఖ్య తగ్గినట్లయితే పండుగ తర్వాత మిగతా ఉపవాసాలను పూర్తి చేసుకోవాలి.

عَنْ كُرَيْبِ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ أُمَّ الْفَضْلِ بَعَثَتْهُ إِلَى مُعَاوِيَةَ بِالشَّامِ، فَقَالَ: فَقَدِمْتُ الشَّامَ، فَقَضَيْتُ حَاجَتَهَا وَاسْتَهَلَّ عَلَيَّ رَمَضَانَ وَأَنَا بِالشَّامِ، فَرَأَيْتُ الْهِلَالَ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ ثُمَّ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فِي آخِرِ الشَّهْرِ فَسَأَلَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا تَمَّ ذِكْرُ الْهِلَالِ فَقَالَ: مَتَى رَأَيْتُمُ الْهِلَالَ؟ فَقُلْتُ: رَأَيْتُهُ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، فَقَالَ: أَنْتَ رَأَيْتَهُ؟ قُلْتُ: نَعَمْ! وَرَأَاهُ النَّاسُ وَصَامُوا وَصَامَ مَعَهُ مُعَاوِيَةُ فَقَالَ: لَكِنَّا رَأَيْتَاهُ لَيْلَةَ السَّبْتِ فَلَا نَزَالَ نَصُومُ حَتَّى نُكْمِلَ ثَلَاثِينَ أَوْ نَرَاهُ فَقُلْتُ أَفَلَا تَكْتَفِي بِرُؤْيَةِ مُعَاوِيَةَ وَصِيَامِهِ؟ فَقَالَ لَا هَكَذَا أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. رواه احمد ومسلم والبخاري والدارقطني

(ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) గారి బానిస అయిన) హజ్రత్ కురైబ్ (రజి) కథనం: (ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) గారి భార్య) ఉమ్మై ఫజల్ (రజి.అన్హా) నన్ను (ఏదో పని మీద) సిరియాలో ఉండే ముఅవియా (రజి) దగ్గరికి పంపారు. నేను సిరియా వెళ్ళి ఆమె పని పూర్తి చేశాను. నేను సిరియాలో ఉండగానే రమజాన్ మాసపు చంద్రుడు కనిపించాడు. నేను స్వయంగా జుమా నాటి రాత్రి నెలవంకను చూశాను. ఆ తర్వాత రమజాన్ నెల చివర్లో నేను అక్కణ్ణుంచి (మదీనాకు) తిరిగి వచ్చేశాను. అప్పుడు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) నన్ను నెలవంక సాక్షాత్కారం గురించి అడుగుతూ, “మీరక్కడ నెలవంక ఎప్పుడు చూశారు?” అని ప్రశ్నించారు. అందుకు నేను “మేము జుమానాటి రాత్రి నెలవంకను చూశాం” అని చెప్పాను. ఆయన మళ్ళీ అడిగారు, “నువ్వు కూడా చూశావా?” అని. దానికి నేను “ఔను! నేనొక్కణ్ణే కాదు, ఇంకా చాలామంది చూశారు. వారంతా ముఅవియా (రజి)తో పాటు (మరునాడు అంటే శనివారం నుండి) ఉపవాసం మొదలుపెట్టారు” అని చెప్పాను. అది విని ఆయన, “మాకయితే శనివారం రోజు నెలవంక కనిపించింది. కనుక ముష్ఫిరోజులు పూర్తయ్యేవరకూ లేదా మళ్ళీ నెలవంక కనిపించేంత వరకూ మేము ఆ లెక్క ప్రకారమే ఉపవాసాలు పాటిస్తాం” అని అన్నారు. అందుకు నేను సందేహపడుతూ, “అంటే మీరు ముఅవియా (రజి) నెలవంక దర్శనాన్ని, ఆయన ఉపవాసాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోరా?” అని అడిగాను.

అందుకాయన "తీసుకోము! ఎందుకంటే దైవప్రవక్త (సల్లం) మమ్మల్ని ఇలాగే చేయమని ఆదేశించారు" అని చెప్పారు.

(అహ్మద్, ముస్లిం, అబూదావూద్, నసాయి)\*

**30వ అంశం:** ఆకాశం మేఘావృతమై ఉండటం వల్ల చంద్రుడు కనిపించకుండా మరునాడు ఉపవాసం మొదలుపెట్టిన తర్వాత చంద్రుడు కనిపించాడని తెలిస్తే అప్పటికప్పుడు ఉపవాసాన్ని విరమించాలి.

వివరాల కోసం 178వ అంశం క్రింద ప్రస్తావించబడిన హదీసు చూడండి.